

записувати будь-яку частину тексту по пам'яті; будувати власне висловлювання за темою, об'єднуючи інформацію декількох текстів, обираючи головне.

Також іноземні аспіранти одночасно вчаться самостійно працювати з текстами з фаху: читати та перекладати відповідні тексти наукового стилю за темою, що вивчається; знаходити додаткову інформацію за темою, компресувати цю інформацію, передавати її та записувати по пам'яті.

Також передбачені підсумкові контрольні заняття, які мають на меті узагальнення вивченого за темою матеріалу. Після опрацювання всіх текстів за темою іноземний аспірант має вміти: давати визначення тих понять, які представлено в текстах; відповідати на питання викладача, представлені в усній формі; прослухати невеликий текст за вивченою темою та відповісти на питання викладача; скласти власне коротке висловлювання за темою.

Отже, запропонована система роботи з вивчення іноземними аспірантами спецкурсу «Культура України в контексті глобальних явищ» передбачає не тільки засвоєння відповідних знань та формування визначених компетентностей, але й зорієнтована на те, щоби навчити іноземних аспірантів працювати з будь-яким новим текстом зі спеціальності, аналізувати його структуру, тобто навчити продуктивно працювати з будь-яким науковим текстом з фаху та створювати власні тексти

Література:

1. Про вищу освіту : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556 // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – № 37/38. – Ст. 2004.
2. Рижанова А. О. Соціалізація студентської молоді в умовах інформаційного суспільства / А. О. Рижанова // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Харків, 2009. – Вип. 27. – С. 202–210.
3. Шейко В. М. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.) : монографія / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцький. – Київ : Генеза, 2005. – 592 с.

Бондаренко Л.М.

Харківський національний автомобільно-

дорожній університет

м. Харків, Україна

e-mail: vy_bond57@email.ua

Особливості процесу адаптації іноземних студентів до навчання у ВНЗ України

Процеси інтернаціоналізації вищої освіти вимагають від викладачів мови для іноземних студентів урахування адаптаційних механізмів до нових умов проживання та навчання.

Інтерес до України як країни з високим науковим і технічним потенціалом, навіть не зважаючи на певні об'єктивні причини, серед іноземних студентів продовжує невпинно зростати. А це, у свою чергу, потребує певної організації адаптаційних механізмів до соціального й навчального середовища України.

Однією з проблем такої адаптації іноземних студентів до умов країни навчання є їхній низький рівень адаптаційних здібностей. Це пов'язано, у першу чергу, з вимушеним зменшенням їх особистісної активності, що супроводжується недостатньою особистісною самореалізацією, значними комунікативними проблемами, не завжди адекватною оцінкою незнайомого для них менталітету.

У зарубіжній літературі адаптація іноземних студентів до умов країни навчання розглядається головним чином у контексті індивідуального входження в новий соціальний простір, у нову культуру. Головними напрямками досліджень іноземних учених і викладачів практиків є загальні проблеми (визначення свого місця в незнайомій соціальній системі, реалізація особистісного потенціалу іноземних студентів тощо) і специфічні проблеми (вибіркове використання отриманих знань, умінь і навичок у постнавчальний період, тобто в умовах рідної країни).

У вітчизняній науковій і методичній літературі увага дослідників акцентується на проблемах входження іноземних студентів у навчальний процес і проблемах оптимізації психолого-педагогічної та дидактичної систем навчання.

Проблеми адаптації іноземних студентів значною мірою визначаються їхніми національно-культурними особливостями й поступово змінюються в залежності від часу навчання, тобто від підготовчого відділення до старших курсів. З огляду на багаторічний досвід роботи з іноземними студентами ми можемо виокремити наступні етапи їх адаптації до нових умов мовного, соціального й навчального середовища, а саме:

- інтеграція в нову багатонаціональну студентську спільноту;
- засвоєння основних норм багатонаціонального колективу й формування особистісного стилю поведінки в ньому;
- створення позитивного ставлення до навчального процесу, навчальних дисциплін й умов самого навчального процесу;
- подолання мовного й культурологічного бар'єру.

З огляду на це, можна виділити основні аспекти, що детермінують успішність самого процесу адаптації іноземних студентів:

- *пізнавальний аспект* – здатність адекватно сприймати особливості умов нового оточення й керуватися ними у повсякденному житті;
- *інструментальний аспект* – наявність бажання, знань й умінь, що відповідають головним вимогам знаходження в іншомовному середовищі;
- *культурологічний аспект* – толерантне ставлення до національного менталітету, культури та традицій країни навчання;
- *психосоціальний аспект* – уміння контролювати свої потреби й виконувати відповідну статусу соціальну роль.

Валім О. С.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

м. Харків, Україна

e-mail: e_valit@mail.ru

Міфологічне коріння як початок національних культур